

Bruksela, 19 listopada 2018 r.
(OR. en)

14409/18

SOC 714
EMPL 534
ECOFIN 1063
EDUC 429

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wdrożenie zalecenia dotyczącego bezrobocia długotrwałego: Najważniejsze przesłania Komitetu ds. Zatrudnienia – Zatwierdzenie najważniejszych przesłań Komitetu ds. Zatrudnienia

Delegacje otrzymują w załączeniu najważniejsze przesłania Komitetu ds. Zatrudnienia dotyczące wdrożenia zalecenia Rady z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie integracji osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy (*Dz.U. C 67 z 20.2.2016, s. 1–5*), które ma zostać zatwierdzone przez Radę (EPSCO) na jej posiedzeniu 6 grudnia 2018 r.

Załącznik 1: Ostateczne wnioski Komitetu ds. Zatrudnienia w sprawie bezrobocia długotrwałego zamieszczono w addendum 1 do dok. 14409/18.

Załącznik 2: informacje na temat zalecenia dotyczącego bezrobocia długotrwałego zamieszczono w addendum 2 do dok. 14409/18.

**Wdrożenie zalecenia dotyczącego bezrobocia długotrwałego: Najważniejsze przesłania
Komitetu ds. Zatrudnienia dla Rady EPSCO:**

3 października 2018 r. Komitet przeprowadził drugi przegląd wdrożenia zalecenia Rady z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie integracji osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy we wszystkich państwach członkowskich (pierwszy przegląd odbył się 15 grudnia 2016 r.). Przegląd odbył się w kontekście poprawy sytuacji na rynku pracy w całej UE, co ułatwia zapewnianie lepszych rezultatów na rynku pracy dla osób długotrwale bezrobotnych.

Stopa bezrobocia długotrwałego w UE wynosiła w 2017 r. 3,4 %, co stanowi spadek z poziomu 4,4 % odnotowanego w 2015 r. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w UE nadal spadała i w 2017 r. osiągnęła poziom 7,3 mln. Optymizmem napawa to, że od 2015 r. odnotowano spadek tej stopy we wszystkich państwach członkowskich oprócz Luksemburga i Austrii, ale nawet tam jej wzrost był śladowy. Największą poprawę stopy bezrobocia długotrwałego odnotowano w Chorwacji i Hiszpanii. Stopa bezrobocia długotrwałego waha się od 1–1,5 % w Republice Czeskiej, Danii, Polsce, Szwecji i Zjednoczonym Królestwie do 4,5–8 % na Cyprze, w Hiszpanii, we Włoszech i na Słowacji, a w Grecji wynosi 15,3 %. Mimo tej poprawy bezrobocie długotrwale nadal stanowi dla UE duży koszt gospodarczy i ogólnoludzki, a między poszczególnymi państwami UE daje się zauważyć dysproporcje.

Komitet ustalił, że od czasu poprzedniego przeglądu z 2016 r. wszystkie państwa członkowskie podjęły kroki w celu lepszego wdrożenia zalecenia, jednak skutki tych środków są różne. Niektóre państwa członkowskie są już zaawansowane w działaniach, natomiast inne muszą jeszcze pracować, aby wdrożyć kluczowe elementy zalecenia.

Komitet odnotował, że jedną z nadrzędnych kwestii są zdolności publicznych służb zatrudnienia, które mają fundamentalne znaczenie dla skutecznego wdrożenia zalecenia we wszystkich państwach członkowskich. W niektórych państwach członkowskich występują też silne regionalne dysproporcje w działaniu publicznych służb zatrudnienia i jest to kwestia, którą trzeba się zająć.

Podczas przeglądu odnotowano szereg innych, szerszych reform, które mogą wpłynąć na integrację długoterminowo bezrobotnych z rynkiem pracy, na przykład reformy systemów kształcenia i szkolenia zawodowego.

W przeglądzie podkreślono też pozytywny wpływ finansowania z EFS na przezwyciężanie bezrobocia długoterminowego w niektórych państwach członkowskich.

Komitet zwrócił też uwagę na sprawozdanie Komitetu Ochrony Socjalnej z 2018 r. – przeanalizowano w nim sposoby, w jakie usługi społeczne wspierają integrację z rynkiem pracy tych grup ludności w wieku produkcyjnym, które są najbardziej od tego rynku oddalone. Sprawozdanie to zawiera pewne ważne wnioski. Stwierdza ono, że ludzie wykluczeni z rynku pracy potrzebują nie tylko programów rynku pracy sprzyjających aktywności, ale także środków, które likwidują bariery stojące na drodze do włączenia społecznego. W sprawozdaniu odnotowano też, że wiele ukierunkowanych indywidualnie usług społecznych oferowanych jest powszechnie lub osobom najbardziej oddalonym od rynku pracy oraz że usługi te są coraz częściej świadczone w ujęciu zintegrowanym.

Jeżeli chodzi o cztery główne obszary zalecenia, Komitet pragnie odnotować:

w wielu państwach członkowskich osiągnięcie wysokiego współczynnika **rejestracji długotrwale bezrobotnych** jest ściśle związane z uzależnieniem wypłaty świadczeń od zarejestrowania się. Pozwoliło to na pomyślne utworzenie stabilnej relacji między długotrwale bezrobotnymi a publicznymi służbami zatrudnienia. Niektóre państwa członkowskie wdrożyły polityki mające na celu zapobieganiu wyrejestrowywaniu się. Wiele państw członkowskich nadal jednak musi poprawić jakość swoich działań skierowanych do osób nieaktywnych i wypracować zachęty do rejestrowania się i pozostawania w ewidencji służb zatrudnienia, o ile takich zachęt jeszcze nie mają.

W przeglądzie potwierdzono, że usługi dodatkowe są dla długotrwale bezrobotnych ważne, ponieważ podczas szukania pracy mogą oni potrzebować świadczeń społecznych i zdrowotnych oraz innego wsparcia. Podjęto szeroko zakrojone działania w celu poprawy **koordynacji** między publicznymi służbami zatrudnienia, usługami społecznymi i innymi usługodawcami. Niektóre państwa członkowskie budują rozwiązania informatyczne w celu wymiany informacji; inne wprowadzają protokoły współpracy. W wielu państwach członkowskich koordynacja nadal pozostaje jednak – z kilku względów – jednym z najważniejszych wyzwań: z uwagi na kwestie dotyczące ochrony danych, podziału obowiązków między instytucjami oraz braku zasobów.

Stosowane są również bardzo różne krajowe podejścia do ustanowienia **pojedynczego punktu kontaktowego**. Niektóre państwa członkowskie w pełni zintegrowały odpowiednie usługi – czasem w fizycznym punkcie kompleksowej obsługi – a inne mają jeden organ koordynujący, które kontaktuje się z innymi instytucjami i kieruje do nich sprawy. Ponadto niektóre państwa członkowskie wyznaczyły organ, który powinien być pojedynczym punktem kontaktowym, ale nie wprowadziły jeszcze środków, aby zapewnić jego funkcjonowanie poprzez koordynację z innymi służbami.

Umowy w sprawie integracji na rynku pracy lub ich odpowiedniki są obecne w większości państw członkowskich. Niektóre państwa zmodernizowały istniejące narzędzia, aby lepiej spełniać potrzeby długotrwale bezrobotnych. Należy też robić więcej, szczególnie w zakresie regularnego dokonywania przeglądów i, w razie potrzeby, aktualizowania ocen indywidualnych. Te działania modernizacyjne są bardzo ważne, ale nie przeprowadza się ich we wszystkich państwach członkowskich.

Państwa członkowskie realizują różne działania z kategorii **angażowanie pracodawców**. Komitet spotkał się z wieloma nowatorskimi podejściami: niektóre państwa członkowskie wyznaczyły do tego zadania personel publicznych służb zatrudnienia, co dobrze rokuje; inne łączą subsydiowanie wynagrodzeń ze szkoleniami w miejscu pracy. Komitet oczekuje na przyszłe rezultaty tych działań. W niektórych państwach członkowskich wciąż brakuje bardziej strategicznego podejścia do partnerstw z pracodawcami. Chociaż zazwyczaj obecna jest współpraca z partnerami społecznymi, w niektórych przypadkach mogłaby ona być bardziej sformalizowana i lepiej ustrukturyzowana, zwłaszcza na szczeblu lokalnym.

Monitorowanie zalecenia opiera się też na danych ilościowych zbieranych przy wsparciu państw członkowskich. W 2018 r. po raz drugi odbyła się druga runda zbierania pełnych danych w oparciu o ramy wskaźników opracowane przez EMCO (podsumowanie wyników przedstawiono w załączniku do niniejszego dokumentu). Ogólnie rzecz biorąc, w drugiej rundzie zbierania danych odnotowano wyraźną poprawę jakości i kompletności zebranych danych. Państwa członkowskie jeszcze lepiej dostosowały swoje dane do specyfikacji ram wskaźników, co pokazuje, że wkładają wysiłek w monitorowanie zalecenia. Zebrane dane ułatwiają wyliczanie najważniejszych wskaźników dla większości krajów i stanowią dobry punkt wyjścia do corocznego bieżącego monitorowania postępów. Przyszłoroczna runda zbierania danych wykorzystywać będzie usprawnienia metodologiczne oparte na doświadczeniach zdobytych w czasie dwóch pierwszych rund (w 2017 i 2018 r.). Usprawnienia te ułatwią monitorowanie, zmniejszą obciążenia państw członkowskich i spowodują, że wyniki będą łatwiejsze do interpretowania.

Mimo postępów osiągniętych w ramach monitorowania, potrzebne są dalsze działania. Zachęca się państwa członkowskie, aby podjęły działania w celu poprawy jakości i kompletności danych oraz zwiększyły swoje zdolności do obserwowania sytuacji poszczególnych osób już po ich wyjściu z bezrobocia, na przykład za pomocą połączonych rejestrów. Uzyskanie pełnego zbioru danych z takich obserwacji dałoby wyraźniejszy obraz wdrażania zrównoważonych efektów dla długotrwale bezrobotnych.
